

Sygn. akt I PK 81/17

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa T.B.

przeciwko P.M. i J.S-M. prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą „T.”
s.c. P.M. J.S-M. w K.

o wynagrodzenie, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, premię, ekwiwalent za
urlop wypoczynkowy i diety,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 lutego 2018 r.,

skargi kasacyjnej pozwanych od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 3 listopada 2016 r., sygn. akt V Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 3 listopada 2016 r. oddalił zarówno apelację powoda T.B. i apelację pozwanych P.M. oraz J.S-M. prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą „T.” s.c. P.M. J.S-M. w K. wniesione od wyroku Sądu Rejonowego w K. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 marca 2016 r. uznającego częściowo powództwo i zasądzającego od pozwanych na rzecz powoda kwotę 18.144,72 zł tytułem diet i ryczałtów za noclegi wraz z ustawowymi odsetkami oraz oddalającego powództwo w pozostałym zakresie.

W sprawie tej ustalono, że powód został zatrudniony przez pozwanych na

stanowisku kierowcy, początkowo na podstawie umowy o pracę zawartej na okres próbny od 11 września do 30 listopada 2013 r., a następnie na podstawie umowy o pracę na czas określony od 1 grudnia 2014 r. do 30 listopada 2016 r. Miał wykonywać pracę na terenie województwa [...], [...], [...] i [...]. Strony ustaliły, że powód będzie otrzymywał wynagrodzenie podstawowe w kwocie 1.600 zł brutto, a kwota wynagrodzenia zasadniczego zawiera dodatek za pracę w godzinach nocnych oraz wynagrodzenie za czas dyżuru. Od 1 stycznia 2014 r. wynagrodzenie uległo zmianie i wynosiło 1.680 zł brutto. Stosunek pracy pomiędzy Stronami uległ rozwiązaniu z dniem 28 lutego 2014 r. na podstawie porozumienia stronami.

Powód świadczył pracę na rzecz pozwanych także poza granicami kraju, nocując w kabinie samochodu ciężarowego, w której było miejsce do spania, natomiast nie miał zapewnionego bezpłatnego noclegu poza kabiną samochodu w hotelu lub motelu ani dostępu do toalety czy prysznica. W związku z odbywaniem zagranicznych podróży służbowych powodowi przysługiwała dieta w wysokości 30 zł za każdą dobę oraz ryczałt w wysokości 25% diety, gdyż powód nie przedkładał pracodawcy rachunków za noclegi. Łączna suma należności z tytułu diet i ryczałtów za noclegi wyniosła 25.436,29 zł, zaś powodowi wypłacono z tego tytułu kwotę 7.291,57 zł, a zatem zaległość z tytułu rozliczenia spornych podróży służbowych wyniosła 18.144,72 zł.

Równocześnie roszczenia powoda z tytułu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz premii za przejechane kilometry jako bezzasadne zostały oddalone.

Natomiast, w ocenie Sądu drugiej instancji, uzasadnione okazało się roszczenie powoda o zasądzenie ryczałtów za noclegi w czasie podróży odbywanych poza granicami kraju. Kwestia obowiązku poniesienia kosztów noclegów pracownika - kierowcy w czasie zagranicznych podróży służbowych została jednolicie przesądzona w orzecznictwie. Sąd drugiej instancji podzielił stanowisko wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 sierpnia 2015 r., II PK 241/14 (OSNP 2017 nr 7, poz. 80, LEX nr 2026878), że zapewnienie pracownikowi - kierowcy samochodu ciężarowego odpowiedniego miejsca do spania w kabinie tego pojazdu podczas wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9

ust. 4 rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. z 2002 r. Nr 236, poz. 1991 ze zm.), co sprawia, że pracownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu na warunkach i w wysokości określonych w § 9 ust. 1-3 tego rozporządzenia albo na korzystniejszych warunkach i wysokości, określonych w umowie o pracę, układzie zbiorowym pracy lub innych przepisach prawa pracy. Również z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14 (OSNP 2014 nr 12, poz. 164, LEX nr 1469181), wynika, że zwrot kosztów noclegu kierowcy powinien otrzymać według reguł takich jak w podróży służbowej, mimo że ustawa o czasie pracy kierowców dopiero od dnia 3 kwietnia 2010 r. kwalifikuje pracę kierowców jako podróż służbową. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że twierdzenie pozwanych, że powód nie miał prawa do ryczałtu za noclegi, ponieważ miał zapewniony nocleg w kabinie samochodu, pozostaje niezgodne z wykładnią prawa aprobowaną w ujawnionych orzeczeniach Sądu Najwyższego, z których wynika, że ryczałt za nocleg przysługuje w każdym przypadku, gdy kierowca spędzał nocleg w kabinie samochodu.

Dodatkowo Sąd drugiej instancji za chybiony uznał zarzut pozwanych o zapłacie powodowi dwukrotnie wynagrodzenia za grudzień 2013 r. w kwocie po 1.149,81 zł. Tymczasem w tym zakresie pozwani nie uwzględnili kwoty 1.149,01 zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. W kwestii nieuwzględnienia przez Sąd pierwszej instancji zarzutu przywłaszczenia przez powoda kwoty 750 euro, Sąd drugiej instancji wskazał na toczące się odrębnie postępowanie karnego w tym przedmiocie. Ponadto pozwani nie złożyli w tym zakresie wzajemnego ani nie podnieśli zarzutu potrącenia. W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu drugiej instancji zasadnie Sąd Rejonowy nie uwzględnił spornej kwoty przy rozliczaniu wzajemnych należności.

W skardze kasacyjnej pozwani zarzucili naruszenie: 1/ art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 oraz art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie przez Sąd drugiej instancji zarzutów apelacji, co doprowadziło do sporządzenia uzasadnienia wyroku w sposób, który uniemożliwia przeprowadzenie kontroli kasacyjnej, 2/ art. 381 oraz art. 328 § 2 k.p.c. przez nieprzeprowadzenie w postępowaniu

apelacyjnym dowodów z przelewu wynagrodzenia za grudzień 2013 r., listy płac za grudzień 2013 r., zarządzenia dołączonego do pisma procesowego z dnia 15 grudnia 2013 r. ani dowodu z opinii biegłego zgłoszonych w apelacji i w konsekwencji nieprzedstawienie w motywach zaskarżonego wyroku stanowiska odnośnie do takich dowodów.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali na jej oczywistą zasadność, twierdząc, że już pobieżna analiza zaskarżonego wyroku wystarcza do ustalenia, że Sąd drugiej instancji nie rozpoznał wszystkich zarzutów apelacji, „pomimo tego, że w doktrynie i orzecznictwie powszechnie przyjmuję się, że Sąd drugiej instancji zgodnie z art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 oraz art. 378 § 1 k.p.c. powinien rozpoznać wszystkie zarzuty wskazane w apelacji”.

Skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku w części oddalającej ich apelację i znoszącej koszty procesu za drugą instancję oraz przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie na rzecz skarżących od powoda kosztów postępowania kasacyjnego wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania z powodu ograniczenia kasacyjnego wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania z ewidentnie chybionym wnioskiem o rzekomo oczywistej zasadności wniesionej skargi. W razie powoływania się na przesłankę tzw. „przedsądu” z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący w stosownym wywodzie prawnym powinni wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego oczywistego naruszenia prawa, widocznego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy, oraz że skutek takiego naruszenia zapadł wyrok oczywiście wadliwy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, LEX nr 1101690 oraz powołane tam orzecznictwo). Tymczasem skarżący nie wykazali, aby Sąd drugiej instancji dopuścił się oczywistego naruszenia prawa procesowego w takim rozumieniu, ani że zaskarżony wyrok jest

oczywiście wadliwy, zważywszy że podstawami skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów ani oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Wprawdzie polemiczna skarga kasacyjna dotyczyła rozmaitych kontrowersji faktycznych i procesowych, tyle że nie zostały objęte adekwatnymi - innymi niż rzekomo oczywista zasadność wniesionej skargi - wnioskami o przyjęcie jej do merytorycznego rozpoznania, których Sąd Najwyższy nie może domyślać się ani zastępować strony skarżącej w nazwaniu adekwatnych wniosków o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, które wymagałyby merytorycznej interwencji najwyższej instancji sądowej. Oczywistość naruszenia proceduralnych podstaw kasacyjnego zaskarżenia powinna być bowiem widoczna od razu, bez wnikania w szczegóły sprawy oraz bez potrzeby ponownej analizy ustaleń faktycznych lub kontrowersji prawnych, których wszakże autor skargi kasacyjnej nie sformułował w postaci potencjalnie istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) lub ewentualnej potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości na gruncie istotnie złożonych ustaleń faktycznych przedmiotowej sprawy (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Ponieważ takich, potencjalnie adekwatnych wniosków o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy nie może domyślać się ani poszukiwać w procedurze przedsądu, przeto ułomnie sporządzona skarga nie nadawała się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania także i przede wszystkim dlatego, że zabrakło w niej materialnoprawnych podstaw kasacyjnego zaskarżenia, co z reguły wyklucza (uniemożliwia) weryfikację kasacyjną, tj. ocenę, czy zawarte w skardze proceduralne podstawy i zarzuty kasacyjne miałyby istotny wpływ na zaskarżony prawomocny osąd sprawy, który przecież dokonuje się na podstawie norm prawa materialnego, tyle że takich podstaw i materialnoprawnych zarzutów w skardze kasacyjnej nie zamieszczono.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do merytorycznego rozpoznania ułomnej skargi kasacyjnej i dotkniętej nieusuwalnymi brakami w zakresie braku materialnoprawnych podstaw kasacyjnego zaskarżenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

